

BİRANIN ÜRETİM AŞAMALARI

Fer. & Dis.

Tarih

Üretim Aşamaları

Efes Markaları

Fıçı Bira

Bira Servisi

Bira & Yemek

Biranın Hammaddeleri

Biranın Hammaddeleri

Biranın Hammaddeleri

Su

Maya

Şerbetçiotu

Malt

Su

Biranın Hammaddeleri

Su

- ❖ Bira üretim sürecinde en önemli madde sudur .
- ❖ Biranın yaklaşık olarak % 85-90'ını oluşturur.
- ❖ Suyun iyi filtre edilememesi birada istenmeyen kokulara ve minerallere neden olabilir.
- ❖ İyi bir bira elde edebilmek için, suyun kaliteli ve iyi filitre edilmesi gerekmektedir.

Maya

Biranın Hammaddeleri

Maya

- ❖ Biranın karakteri, mayalanma sürecinde kullanılan mayaya bağı olarak değişmektedir.
- ❖ Bira mayası, şeker ile reaksiyona girerek; şekerini, etil alkol ve karbondioksite dönüştürür.
- ❖ Alt ve üst fermentasyon biralarında farklı maya kullanılmaktadır.

Şerbetçiotu

Biranın Hammaddeleri

Şerbetçiotu

- ❖ Şerbetçiotu; 15-20 yıl arasında yaşam ömrüne sahip, 6-7 metre boyunda, sarılıcı, iki evcikli bir bitkidir.
- ❖ Erkek ve dişi çiçekleri ayrı ayrı oluşmaktadır. Biralıcıkta kullanılan kısmı ise dişi çiçeklerdir ve ufak çamkozalaklarını andırır.
- ❖ Kışları sert, yazları aşırı sıcak olmayan , sürekli esintili özel iklimlerde yetişir. Sonbaharda dikilir, ilkbaharda filizlenir ve ağustos ayında hasadı gerçekleştirilir.

Biranın Hammaddeleri

Şerbetçiotu

- ❖ Şerbetçiotuna biracılık değerini veren, lupilin maddesidir.
- ❖ Lupilin kimyasal bakımdan iki kısımdan oluşmuştur. Reçine ve gerekli yağlar.
- ❖ Acılık ve koruyuculuk özelliğini reçineler; aromayı ise gerekli yağlar vermektedir.

Biranın Hammaddeleri Şerbetçiotu Üretimi

- ❖ Ağustos ayında toplanan şerbetçiotları fabrikada fırınlanarak kurutulur . Kozalar 3-3,5 saat dinlendirilerek soğutulur. Daha sonra kozalar sıkıştırılarak balyalar haline getirilir.
- ❖ Depoda 20-25 gün bekletilen balyalar değirmenden geçirilerek un haline getirilir.
- ❖ Özel torbalara konularak, vakumlanır ve bozulmanın önlenmesi için karbondioksit gazı verilerek paketlenir.

Biranın Hammaddeleri Türkiye'de Şerbetçiotu

- ❖ Şerbetçiotu tarımında en önemli gelişim 1970'li yıllarda özel sektörün bira sektörüne girmesiyle yaşandı.
- ❖ Efes Türkiye çapında 8 bölgede deneme ekimleri yaptı. Bu denemeler sonucunda Bilecik ilinin şerbetçiotu için en uygun alan olduğu saptandı.
- ❖ Bilecik'te Efes grubuna ait 1 şerbetçiotu tesisi bulunmaktadır.

Biranın Hammaddeleri

Malt

- ❖ Bira üretiminde kullanılan en önemli hammadde olan arpa senelik bir bitkidir. Arpa, çeşit özelliklerine göre yazlık ve kışlık olarak ekilebilir. Ama maltlık arpa çoğunlukla, yazlık ekilen arpa çeşitlerinden elde edilir.
- ❖ Arpadaki en önemli madde ise nişastadır. Çünkü biradaki alkol nişastanın parçalanmasından meydana gelen şekerden oluşmaktadır.
- ❖ Malt en geniş tanımıyla çimlendirilip, kavrulmuş tahıldır (arpadır).

Malt

Biranın Hammaddeleri

Malt Üretimi

- ❖ Tarladan toplanan arpa, bir dizi makine yardımıyla temizlenir, taneleri irilik derecesine göre ayrılır ve yüksek silolarda havalandırılarak, zamanı geldiğinde suya yatırılıp çimlendirilir.
- ❖ Belirli bir çimlenme oranına geldiğinde suyu çekilerek fırınlanır. Bu esnada çimlerinden arındırılan arpa, malt haline dönüşür.

Bira Üretimi

Fer. & Dis.

Tarih

Üretim Aşamaları

Efes Markaları

Fıçı Bira

Bira Servisi

Bira & Yemek

Bira Üretimi

Bira Üretim Süreci

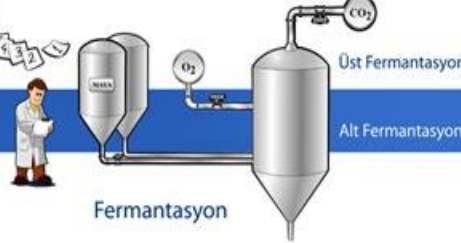
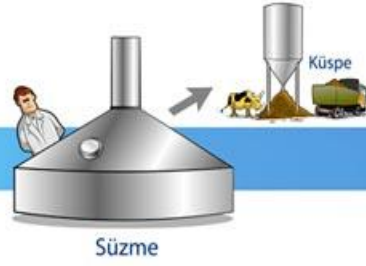
- ❖ Hammade Depolama, Temizleme, Nemlendirme ve Öğütme
- ❖ Mayşeleme
- ❖ Süzme
- ❖ Kaynatma
- ❖ Soğutma ve Çökeltme
- ❖ Mayalama
- ❖ Dinlendirme ve Filtrasyon
- ❖ Dolum
- ❖ Pastörizasyon
- ❖ Etiketleme ve Depolama

BİRA ÜRETİM SÜRECİ

Malt Üretimi

Bira Üretimi

Hammadde Depolama, Temizleme, Nemlendirme ve Öğütme

- ❖ Biranın hammaddesi olan malt, kamyonlarla fabrikaya geldikten sonra silolara alınarak temizlenir.
- ❖ Temizlenen malt su püskürtülerek nemlendirilir.

Bira Üretimi

Mayşeleme

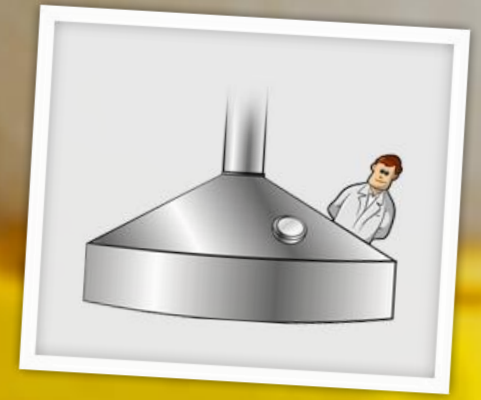

- ❖ Fırınlama sırasında kavrularak malt adını alan arpalar, kabaca öğütülerek belli oranlarda suyla karıştırılarak mayşeleme kazanına alınır.
- ❖ 75 °C sıcaklığa kadar kademeli olarak ısıtılır. Isıtma sonucunda enzimlerin etkisiyle nişasta şekere dönüşür.
- ❖ Biranın kalitesinin belirlendiği, bira türlerinin ayrıştırıldığı aşama mayşelemedir. Birayı şekillendiren en önemli işlemdir.

Bira Üretimi

Süzme

❖ Mayseleme işlemi tamamlandıktan sonra, süzme işlemi gerçekleştirilir.

❖ Katı-sıvı karışımı halinde bulunan şıra, süzme kazanı içinde filtrelenerek küspesinden arındırılır ve şıra elde edilir.

Bira Üretimi

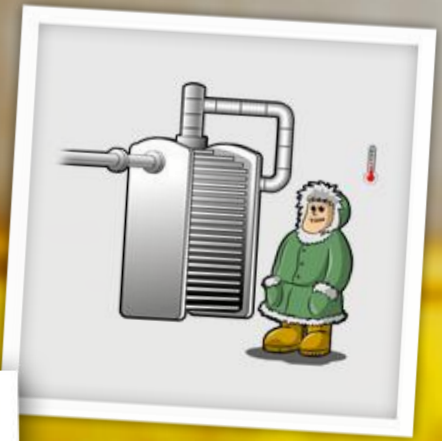
Kaynatma

- ❖ Süzülen şıra kaynatma kazanına alınır.
- ❖ Kaynatma, bira yapımının dönüm noktasıdır ve şıraya karakteristik olarak acılık ve aromatik tad özelliğini veren şerbetçiotu ilavesi bu aşamada yapılır.
- ❖ Malt şırasına şerbetçiotu ilave edildikten sonra 100 °C civarında kaynatılır, bu arada malt şırasıyla şerbetçiotundaki aromalar bütünleşir.
- ❖ Bu kaynatma işlemi malt şırasının bakterilerden arındırılmasını, bazı proteinlerin pıhtılaşarak çökmesini, tortuların ayrılmasını ve biranın istenen renge gelmesini sağlar.

Bira Üretimi

Soğutma ve Çökeltme

- ❖ Bir-iki saat kaynatıldıktan sonra şıra soğumaya alınır. Efes Pilsen üretiminde şıranın havayla temasını kesen "kapalı soğutucu"lar kullanılmaktadır.
- ❖ Şıranın soğukluğu 8-12 °C'ye düşürülür ve sedimentasyon tankına alınarak 2-3 saat bekletilir
- ❖ Bekletme sonrasında çökelen tortularından arınan şıra fermantasyon tankına alınır.

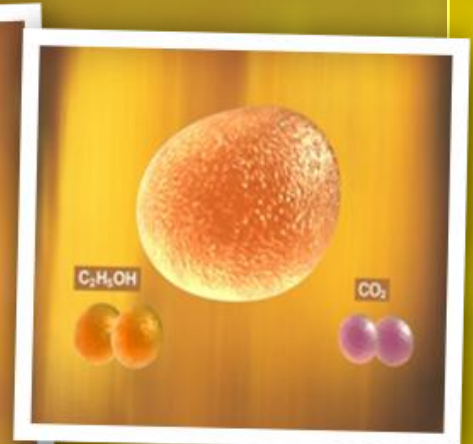
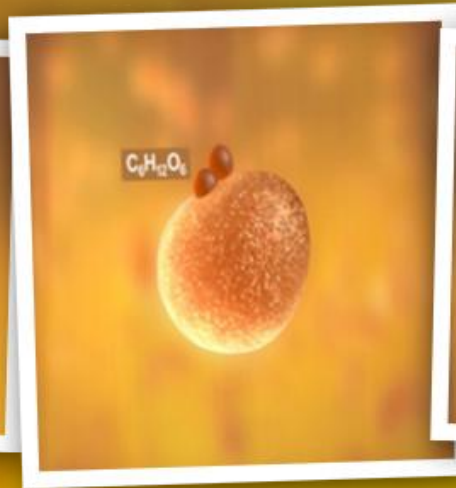
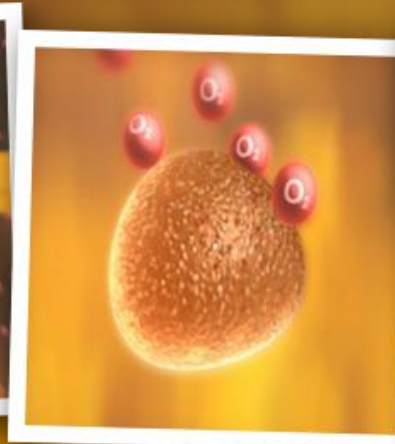
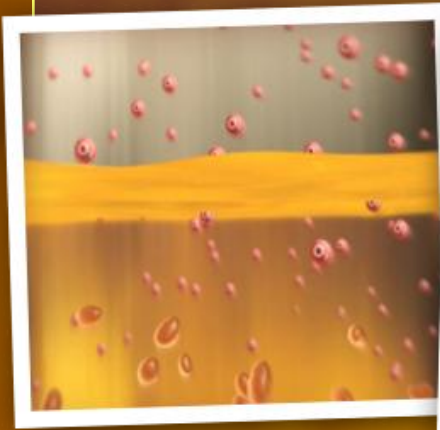

Bira Üretimi

Mayalama (Fermantasyon)

- ❖ Şıra, istenen soğukluğa ulaştığı zaman içine maya ve hava dozlanarak fermantasyon tankına alınır ve bira üretiminin en önemli aşaması olan fermantasyon başlatılmış olur.
- ❖ Maya, tankın içinde kendisini çoğaltması ve şırayla gerekli reaksiyona girebilmesi için oksijene ihtiyaç duyar.
- ❖ Maya şıra şekerini etil alkol ve karbondioksite dönüştürür. Mayanın bu etkileşimi aynı zamanda biranın oluşmasını sağlar.

Bira Üretimi

Mayalama (Fermantasyon)

Bira üretiminde iki çeşit mayalama yöntemi vardır;

Alt Mayalama Yöntemi

- ❖ Mayalama sıcaklığı genellikle 8-12 °C civarındadır. Fermantasyon sona erdikten sonra maya dibe çöker. Mayalama süresi üst mayalama yöntemine göre daha uzun süreli ve yavaş olur.
- ❖ Bu süre ortalama 8-10 gündür. Efes Pilsen birasında alt fermantasyon uygulanır.

Üst Mayalama Yöntemi

- ❖ Mayalama sıcaklığı 18-20 °C arasında gerçekleşir ve mayalama sonunda maya üstte toplanır.
- ❖ Üst mayalama yönteminde biranın oluşumu 3-6 gün arasında gerçekleşir.
- ❖ Gusta üst mayalama yöntemi ile üretilmektedir.

Bira Üretimi

Dinlendirme ve Filtrasyon

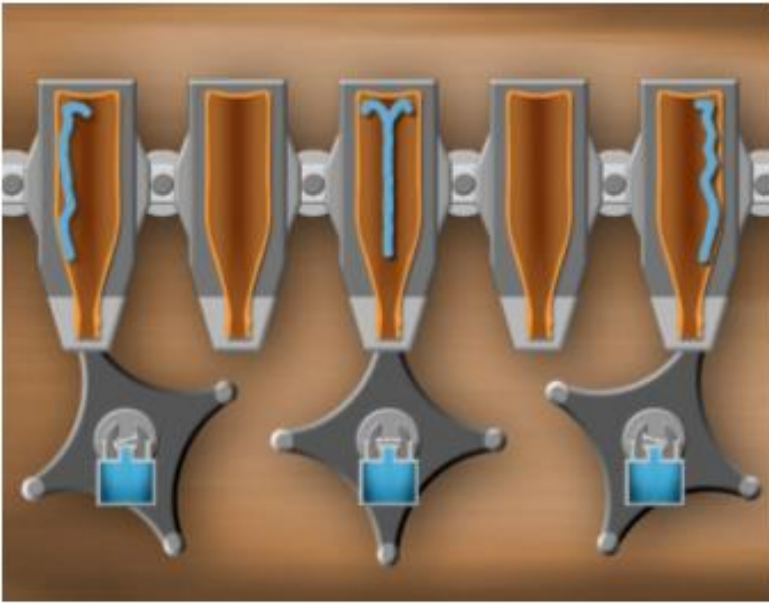
- ❖ Fermantasyonu tamamlanan genç bira, 0-2 °C soğukluktaki tanklarda dinlendirilir.
- ❖ Fermantasyon ve dinlendirme aşaması 18-21 günde tamamlanmış olur.

- ❖ Dinlendirilen bira özel filtreden geçirilir.
- ❖ Filtrasyon, biradaki maya ve diğer bulanıklık kaynağı maddelerin ayrılması işlemidir.
- ❖ Böylece biradaki mükemmel berraklık elde edilir.

Bira Üretimi

Dolum

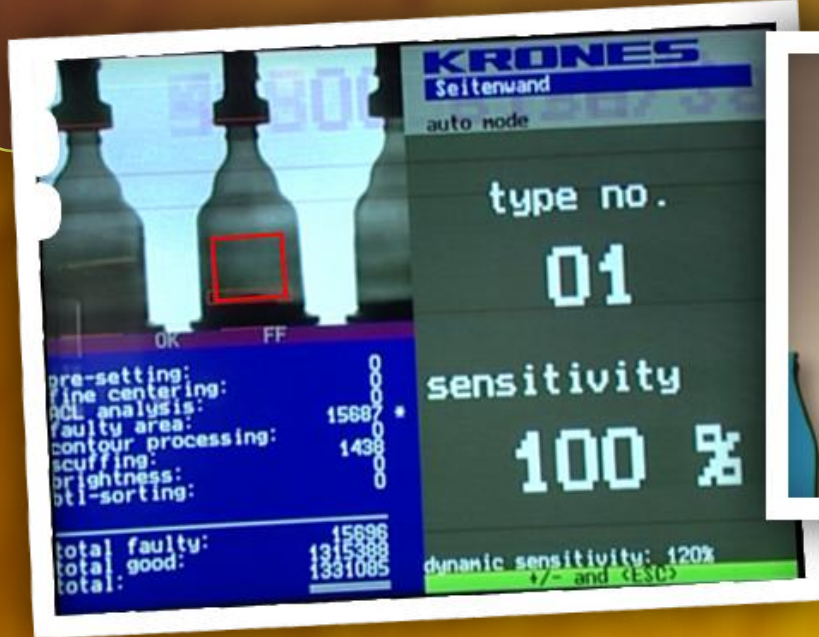
- ❖ Filtre edilmiş bira dolum tanklarına alınarak , şişe, kutu ve fiçılara özel dolum sistemleriyle doldurulur.
- ❖ Geri dönüşümlü şişeler, fabrikaya geldikten sonra şişe yıkama hatlarına alınır.
- ❖ Şişe yıkama hattına giren şişeler ters çevrilerek sıcak kostik ve sıcak suyla yıkanır. En son olarak soğuk suyla yıkanarak temizleme işlemi tamamlanır.

Bira Üretimi

Dolum

- ❖ Yıkama makinesinden çıkan şişeler kontrol sisteminden geçerek kirli veya hasarlı olup olmadıkları otomatik olarak kontrol edilir.
- ❖ Kirli şişeler yeniden yıkamaya gönderilirken, hasarlı şişeler imha edilir.
- ❖ Kontrolleri gerçekleştiren şişelerin içerisindeki hava vakumlanarak, karbondioksit karşı basıncı altında bira doldurulur.

Bira Üretimi

Pastörizasyon

- ❖ Dolu şişeler, biyolojik raf ömürlerini uzatmak için pastörizasyon işleminden geçirilir.
- ❖ Pastörizasyon tüneli içerisinde üzerlerine sıcak su püskürtmesi yoluyla 63 ile 65 °C `ye kadar ısıtılan şişeler, pastörize olduktan sonra yeniden kademe kademe soğutulur.

Bira Üretimi

Etiketleme ve Depolama

- ❖ Pastörizasyon işleminden sonra şişelerin etiketleme işlemi gerçekleşir.
- ❖ Etiketleme sonrası şişeler kasalanır paketlenir ve mamul depoya alınır. Buradan da siparişlere göre tüketiciye ulaşması için kamyonlarla bayilere sevk edilir.

Bira eřitleri

Fer. & Dis.

Tarih

Üretim Aşamaları

Efes Markaları

Fıçı Bira

Bira Servisi

Bira & Yemek

Bira eřitleri

Bira eřitleri

Bira, genellikle dünyanın her tarafında üretim yöntemlerine göre sınıflandırılmış ve içinde yer alan malzemeleri oranına göre çeşitlendirilmiştir.

Birayı aşağıdaki şekillerde sınıflandırabiliriz.

- ❖ **retim yöntemine göre biralar ikiye ayrılır;**
  - ❖ Alt mayalama "lager" yöntemiyle üretilen biralar
  - ❖ st mayalama "ale" yöntemiyle üretilen biralar
- ❖ **Renklerine göre biralar dörde ayrılır;**
  - ❖ Açık renkli (White – yellow)
  - ❖ Bakır renkli (Copper)
  - ❖ Koyu renkli (Dark)
- ❖ **Alkol derecelerine göre biralar dörde ayrılır.**
  - ❖ Alkolsüz
  - ❖ Düřük alkollü
  - ❖ Normal alkollü
  - ❖ Yüksek alkollü

Bira eřitleri

Ale ve Lager Bira Arasındaki Fark Nedir?

- ❖ Üst mayalama yöntemiyle elde edilen "ale" tipi biralara göre daha yüksek ısıda ve daha kısa sürede üretilen biralardır.
- ❖ Renk olarak ise daha koyu ve alkol oranları ise daha yüksektir. Aynı zamanda daha yapılı ve farklı lezzetlere sahiptir.
- ❖ Alt mayalama yöntemiyle üretilen "lager" tipi biralara altın renkli, hafif ve orta yapılı biralardır.
- ❖ Başka bir ifadeyle biranın fermantasyonu sırasında kullanılan mayanın tabana çökmesi veya tavana yükselmesi, yani taban ve tavan mayası kullanılması biraları ayıran önemli bir özelliktir.

Bira Çeşitleri

Ale Tipi Biralar

Üst fermentasyon yöntemine göre üretilen biralar

Ale

Ale ismi birçok farklı karakterde genellikle koyu renkli bir dizi İngiliz bira tipi için kullanılan genel bir tanımlamadır. Pale, Bitter, Mild ve Scotch olarak çeşitleri mevcuttur.

Hefeweizen (Mayalı Buğday Birası)

Miktar olarak en az %50 oranında buğday maltı kullanılarak üretilen, Almanya'nın özellikle Baviera eyaletinde popüler olan bir bira tipidir.

Kristallweizen (Filtre Edilmiş Buğday Birası)

Hefeweizen olarak yukarıda belirtilen biraya benzer hammadde kullanılarak, filtrasyon sonrası mayanın uzaklaştırıldığı bir bira tipidir.

Altbier

Koyu renkli buğday ve arpa maltının birlikte kullanıldığı, acılığı yüksek ve sert içimli bir bira tipidir.

Kölsch

Açık renkli, mayhoş bir tat karakterine sahip, özellikle Almanya'nın Köln şehrinde popüler olan bira tipidir.

Porter

"Ale" tipi biralarla diğer biraların harmanlanmasından elde edilmektedir. Daha çok kavrulmuş, koyu kahve renkli, oldukça yapılı, maltın yoğun olarak hissedildiği şerbetçiotunun ise daha az hissedildiği tatlı bir bira çeşididir.

Stout

Koyu renkli zaman zaman siyaha kaçan rengi vardır. Şerbetçiotunun yoğun olarak hissedildiği acımtrak biralardır.

Bira eřitleri

Lager Tipi Biralalar

Alt fermentasyon yöntemine göre üretilen biralalar

Pilsener

Açık renkli, Şerbetçiotu aromasının yoğun olarak hissedildiği, Şeker oranı düŐük ve içimi oldukça kolay bir biradır.

Light Lager

Açık renkli, düŐük yapılı ve karbondioksit gazının daha yüksek olduğu biralardır. Genellikle yumuŐak, sade ve Şeker oranı düŐüktür.

Dark Lager

Koyu renkli, oldukça yapılı ve Şerbetçiotu aromasının az hissedildiği bir bira türüdür.

Bock Beer

Diğer lager türü biralara göre, maltı daha yoğun, koyu renkli ve alkol oranı daha yüksektir.

Steam Beer

Altın renginde, Şerbetçiotu aromasının keskin bir Őekilde hissedildiği, oldukça yapılı ve iim sonunda damakta malt tadı bırakan bir biradır.

Drys

Altın renkli, orta yapılı ve sade bir tadı vardır.

Ices

Bira kristalleŐinceye kadar soęutulmakta ve daha sonra szlmektedir.